

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

ISP nr 2003.936 (Gældende)

Inspektion af Arresthuset i Ålborg

Ministerium: Folketinget

Opfølgning / Opfølgning til

LOV nr 473 af 12/06/1996 18

Inspektion af Arresthuset i Ålborg

Resumé

Den 26. februar 2003 inspicerede inspektionschefen og medarbejdere fra inspektionsafdelingen på ombudsmandens vegne Arresthuset i Ålborg.

Det blev bl.a. udtalt at asfaltbelægningen på en stor del af arresthusets gulve, både på gangarealer og i celler, fremtrådte uskøn og utidssvarende, og at hængslerne til døren i observationscellen kunne udgøre en (vis) fare derved at de gjorde det muligt at fastgøre genstande som kan anvendes til selvmord(sforsøg), og det blev i den forbindelse henstillet til arresthuset at træffe de fornødne foranstaltninger til sikring af at hængslerne ikke længere kunne anvendes til at fastgøre genstande i. Inspektionschefen kom endvidere med nogle bemærkninger vedrørende strålegårdskonstruktionen som forekom utidssvarende og uhensigtsmæssig, og som i dens eksisterende udformning alene burde anvendes til indsatte der er isolerede efter rettens bestemmelse eller af andre grunde ikke har adgang til fællesskab. Det blev bl.a. henstillet til arresthuset og Direktoratet for Kriminalforsorgen at undersøge mulighederne for en ændring af strålegårdens indretning.

Ombudsmanden modtog rapportmateriale for en nærmere angiven periode vedrørende sikringscelleanbringelser, observationscelleanbringelser og disciplinærsager. Gennemgangen af rapportmaterialet gav på flere (eller nogle) punkter anledning til kritik og til at bede om yderligere oplysninger.

Bortset fra det indledende afsnit er rapportgennemgangen ikke medtaget i gengivelsen nedenfor. Afsnittene 4-7 om lægebetjening, belægning, andre forhold og samtaler med indsatte er heller ikke medtaget.

(J.nr. 2003-0049-628).

Den 21. november 2003 afgav inspektionschefen på ombudsmandens vegne følgende rapport til bl.a. Arresthuset i Ålborg og Direktoratet for Kriminalforsorgen:

”1. Indledning

Som led i ombudsmandens almindelige inspektionsvirksomhed (jf. § 18 i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand) foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere den 26. februar 2003 inspektion af Arresthuset i Ålborg. Til stede under inspektionen var vicepolitimesteren i Ålborg, arrestforvareren, den ledende overvagtimester, arresthusets tillidsmand m.fl. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang, jf. pkt. 8 nedenfor.

Ombudsmanden har to gange tidligere – i 1974 og 1995 – foretaget inspektion af Arresthuset i Ålborg. Rapport om inspektionen i 1974 er optaget i Folketingets Ombudsmands beretning for 1974, s. 275-277, 1975, s. 51-52, 1976, s. 28, 1979, s. 22, og 1980, s. 28. Redegørelsen fra inspektionen i 1995 er ikke optaget i beretningen.

Inspektionen den 26. februar 2003 bestod i samtaler med arresthusets ledelse, jf. ovenfor, en rundgang i arresthuset og samtaler med enkelte indsatte.

Med brev af 5. marts 2003 modtog jeg kopi af handleplaner udarbejdet for to af arresthusets indsatte. Arrestforvareren oplyste samtidig at jeg ved overvagtimesterens tilbagevenden efter endt barselsorlov ville modtage yderligere oplysninger om personalenormeringen i arresthuset.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Arresthuset i Ålborg, Politimesteren i Ålborg og Direktoratet for Kriminalforsorgen med henblik på myndighedernes eventuelle bemærkninger til de fakti-

ske forhold som beskrevet i rapporten. Jeg har fra arresthuset modtaget breve af 7. og 14. oktober 2003 med bilag hvori arresthuset fremsætter enkelte bemærkninger mv. der er indarbejdet i denne rapport. Jeg har ikke modtaget bemærkninger fra direktoratet.

2. Bygningsmæssige forhold mv.

Arresthuset i Ålborg er beliggende i den østlige del af Hasseris, et ældre villakvarter vest for bymidten. Arresthuset er en gul murstensbygning med cellefløje i to etager. Cellegangene vender ud mod gaden og har matterede vinduer.

Arresthuset er opført i to etaper. Den oprindelige del af arresthuset og arrestforvarerboligen blev opført i 1920-1922 som Fleskum Herreds Arresthus. I 1943-1944 udbyggede den tyske besættelsesmagt den oprindelige bygning samt opførte en stor ny fløj. Efter krigens afslutning fik bygningen status som Ålborg Arresthus. Bygningen er i dag fredet hvilket begrænser mulighederne for ombygning af arresthuset.

Arresthusets oprindelige del udgøres af arrestforvarerboligen som i dag er inddraget til kontorer, to korte fløje i én etage og de oprindelige gårdtursarealer. Den nye del udgøres af en forlængelse af den oprindelige nordfløj samt en vestfløj, begge i to etager med kælder. Fra vestfløjen er der adgang til de nuværende gårdtursarealer. Mod syd er arresthusområdet isoleret af en høj mur. Kriminalforsorgen i Frihed har siden 1997 haft til huse i den gamle kriminalret som flyttede til andre lokaler.

Arresthuset har i dag plads til 61 indsatte fordelt på tre afdelinger: Nord, stuen vest og 1. vest. Der er 53 enkeltmandsceller og fire tomandsceller. Foruden de 57 celler har arresthuset en observationscelle og en sikringscelle, to besøgsrum, et motionsrum, et bibliotek som også benyttes som skolestue og til gudstjenester, et lægeværelse, værksteder og en række kontorer, lagerrum og personalefaciliteter samt køkken. Der er endvidere to toiletter og et baderum pr. afdeling.

Arresthuset oplyste under inspektionen at arresthuset i 1997 fik nye vinduer. Det fremgår samtidig af de oplysninger jeg modtog forud for inspektionen, at vinduerne i den gamle cellefløj i afdeling nord blev udskiftet i 2001. En af de indsatte jeg talte med under inspektionen, oplyste at vinduerne i arresthuset ikke var blevet vasket siden 1997. Ledelsen oplyste på det afsluttende møde at de indsatte selv pudser vinduerne indvendigt, mens det er et problem at få vinduerne vasket udvendigt. De nye vinduer har ikke været vasket siden isætningen i 1997.

Det er ikke acceptabelt at vinduerne ikke kan vaskes. Jeg går derfor ud fra at arresthuset finder en løsning således at vinduerne bliver vasket udvendigt med jævne mellemrum.

2.1. Gangarealer

Enkelte af arresthusets celler er placeret i arresthusets oprindelige del. Denne del af arresthuset har forholdsvis snæver gangplads og begrænset lysindfald. I loftet er opsat lysstofrør. Den nederste del af gangens vægge fremstår i råtværk. Der er synlig rørføring.

Gangarealerne i de nye fløje er forholdsvis brede og rummelige med højt til loftet og godt lysindfald. I loftet er opsat lysstofrør. Langs ydermurene er placeret trappeskakter delvist overdækket med gitter. Gangene har hvide lofter, og den øverste del af væggene er også hvidmalet mens den nederste del er malet i lyse farver. Der er opstillet skabe og enkelte små reoler med et begrænset udvalg af bøger.

Der er toiletter samt baderum på alle tre afdelinger. På væggene hænger enkelte indrammede plakater samt opslagstavler med diverse opslag om arresthusets drift, fx plan for rengøring af celler, udlevering af opvaskemiddel, orientering om udskiftning af køleelementer til de indsatte køletasker og seneste tilsynsrapport fra Fødevareregion Nordjylland. Der hang ikke madplaner.

Området mellem nord- og vestfløjen, af arresthuset benævnt trekanten, rummer kontorer og besøgsrum på 1. sal og hovedindgang, personalerum og fordelingskøkken/rengøringsdepot i stuen. Der er opsat forhæng ved tremmedørene ind til afdelingerne således at besøgende ikke kan se ind på cellegangene.

Gangarealerne trænger flere steder til vedligeholdelse – særligt i vestfløjen hvor loftet og den øverste del af væggene er malet på en håndværksmæssigt ukorrekt måde hvorfor malingen skaller af i store flager.

En stor del af arresthusets gulve, både på gangarealer og i celler, er belagt med asfalt.

Asfaltbelægningen fremtræder uskøn og utidssvarende.

Det fremgår af den vedligeholdelsesplan som jeg modtog forud for inspektionen, at arresthuset i 1995 fremsendte tilbud på pålægning af linoleum på gangarealerne til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Det samlede tilbud lød på 123.319 kr. Arresthuset blev i juni 1995 tildelt en særbevilling på 35.000 kr. til pålægning af linoleum på trekantsområdet og en del af nordfløjen i stuen. Det fremgår af direktoratets brev af 19. februar 2003 til mig at arresthusets ansøgning om særbevilling til (yderligere) gulvbelægning er medtaget på ventelisten over projekter for 2003.

Det fremgår også af vedligeholdelsesplanen at arresthuset i oktober 1999 fik afslag på en ansøgning om en særbevilling på 54.100 kr. til maling af loftet i vestfløjen. Da det ikke var muligt for arresthuset at afholde udgiften selv, har arresthuset i januar 2002 (på ny) anmodet direktoratet om en særbevilling til en totalrenovering af lofter og vægge i vestfløjen. Der er fremsendt to tilbud på henholdsvis 107.700 kr. og 121.300 kr. Denne ansøgning er efter det oplyste fremsendt efter at en medarbejder i ressourcestyringskontoret var på besøg og ved selvsyn konstaterede at der skal en professionel maler til at løse opgaven. Arresthuset havde på tidspunktet for inspektionen ikke hørt noget vedrørende denne ansøgning.

Direktoratet har i brev af 19. februar 2003 oplyst at arresthusets ansøgning om maling af lofterne er optaget på ventelisten over projekter for 2003.

Såfremt de på ventelisten for 2003 optagne projekter ikke gennemføres i 2003, beder jeg direktoratet underrette mig herom.

Såvel på gangene som de øvrige fællesarealer lod rengøringsstandarden mange steder noget tilbage at ønske.

2.2. Cellerne

2.2.1. Almindelige celler

Samtlige celler vender ind mod arresthusets gård.

Der er som nævnt 53 enkeltmandsceller og fire tomandsceller i arresthuset, fordelt på afdelingerne nord, stuen vest og 1. vest. I forbindelse med inspektionen besigtigede jeg de tre afdelinger, herunder en eller flere celler på hver afdeling efter mit valg. Cellerne 7a, 12, 14, 29, 39, 54 og 55 blev besigtiget (herunder to af tomandscellerne).

Enkeltmandscellerne er ca. 8 m², tomandscellerne ca. 9-10 m². Cellerne forekommer rummelige, bl.a. fordi der er højt til loftet som buer let. Der er et højtstående vindue som giver et godt lysindfald. På ydersiden af vinduet er monteret en skodde i kraftig råglas. I den ene side af vinduet er der etableret mulighed for udluftning. Der er ikke gardiner i cellerne.

En af de indsatte som jeg talte med under inspektionen, efterlyste gardiner for vinduerne. Det var hans indtryk at dette var et generelt ønske blandt de indsatte. Jeg foreslog den pågældende at han rejste spørgsmålet over for arresthusets ledelse og eventuelt direktoratet. Jeg er ikke bekendt med hvorvidt den pågældende efterfølgende anmodede arresthuset om gardiner.

Det fremgår af husordenen (pkt. 14) at vinduerne i cellerne ikke må dækkes med gardiner, plastik eller lignende. Arresthuset oplyste at der aldrig havde været opsat gardiner i cellerne.

Jeg beder arresthuset om at oplyse om de indsatte kan få opsat gardiner hvis de ønsker det/har et særligt behov for det – fx fordi de (under arbejde i cellerne) generes af dags- eller sollys – eller hvilke andre muligheder de indsatte har for at afhjælpe et sådant problem.

Såfremt den nævnte indsatte – eller andre – efter inspektionen har anmodet om gardiner, beder jeg arresthuset om at oplyse hvilket svar den/de pågældende har fået på anmodningen.

Inventaret i enkeltmandscellerne indbefatter typisk en seng som de fleste steder var hængt op på et træpanel på væggen, et lille sengebord med hylder, et skrivebord og en eller to stole, et skab, en vægreol, 1-2 klipselamper og en hængelampe. Enkelte havde en bordventilator da vinduerne i cellerne ikke giver tilstrækkelig mulighed for udluftning om sommeren.

Jeg besigtigede som nævnt to af tomandscellerne. Cellerne var møbleret med en metalkøjeseng, to skabe, to sengebord, to klipselamper, to reoler, bord og to stole.

I mange af cellerne er en del af inventaret meget gammelt. Mange steder er der således gamle metalsenge på hængsler, beregnet til at slå op om dagen. Møblerne er ramponerede, eventuelt betræk på stolene delvist ødelagt, der er slået splinter af eventuelle træmøbler og skrevet på og ridset i skabslågerne. I en af de besigtigede celler manglede skabslågen. Mange steder var madrasserne sammenpressede på midten på grund af lang tids brug.

Det fremgår af arresthusets fornyede besvarelse af den spørgeskemaundersøgelse som jeg iværksatte den 12. november 1997, og som jeg ved varslingen af denne inspektion, henset til den tid der er gået siden undersøgelsens iværksættelse, anmodede arresthuset om på ny at besvare, at der mangler nyt inventar i 2/3 af cellerne.

Det fremgår af den vedligeholdelsesplan som jeg modtog forud for inspektionen, at arresthuset i oktober 2001 fremsendte oplysning til direktoratet om hvor mange celler der havde det gamle celleinventar. Det drejede sig om 36 celler der trængte til udskiftning af inventar, herunder udskiftning af stålseng. Det fremgår af direktoratets brev af 19. februar 2003 til mig at arresthusets ansøgning om indkøb af celleinventar til 36 celler er medtaget på ventelisten over projekter for 2003.

Såfremt projektet ikke gennemføres i 2003, beder jeg direktoratet underrette mig herom.

En del af cellerne trænger til vedligeholdelse – bl.a. er vægmalingen mange steder slidt. I flere celler var der støv og snavs på alarmerne. I en af de besigtigede celler var brandalarmen ødelagt.

Jeg henstiller at arresthuset – såfremt dette ikke allerede er sket – gennemgår samtlige celler for beskadigede brandalarmer og foranlediger at brandalarmerne om nødvendigt udskiftes eller bliver repareret. Jeg beder arresthuset underrette mig herom.

I en af de besigtigede celler var der hængt et håndklæde over hængelampen for at skabe ”natbelysning”. Det blev under inspektionen tilkendegivet at dette håndklæde ville blive fjernet i overensstemmelse med husordenens pkt. 14.

Jeg går ud fra at håndklædet nu er fjernet.

Som tidligere nævnt er gulvet i mange celler belagt med asfalt hvilket forekommer utidssvarende.

Det fremgår af det ajourførte spørgeskema at der er behov for pålægning af linoleum i cellerne.

Det fremgår af arresthusets vedligeholdelsesplan at direktoratet i marts 2002 bad arresthuset om at fremsende to tilbud på pålægning af linoleum i de celler der har asfaltbelægning (53 celler). Der er fremsendt to tilbud på henholdsvis 146.500 kr. og 154.558 kr. Det fremgår af direktoratets brev af 19. februar 2003 til mig at arresthusets ansøgning om særbevilling til gulvbelægning er medtaget på ventelisten over projekter for 2003.

Jeg går ud fra at arresthusets ansøgning om særbevilling til gulvbelægning omfatter både gulvbelægningen i de 53 celler der har asfaltgulve, og de resterende gangarealer uden linoleum der er nævnt ovenfor under punkt 2.1. Såfremt projektet ikke gennemføres i 2003, beder jeg direktoratet underrette mig herom.

Radiatoren er placeret bag døren. Alle radiatorer er forsynet med termostater, og de indsatte kan selv regulere varmen. Ved døren er også en udluftningsskakt. I samtlige celler er der en vask med koldt og varmt vand. I nogle celler er der fliser på væggen over vasken og et lille spejl. Flere steder stod der en spand under vasken som den indsatte bruger til tøjvask. Der findes ikke vaskemaskiner og tørretumblere

til brug for de indsatte i arresthuset, men de indsatte kan få udleveret vaskepulver til vask i hånden. Se herom nedenfor under pkt. 6.4.

De indsatte vasker selv deres service og bestik på cellen. Opvaskemiddel udleveres af arresthuset.

Der er tv og radio i alle celler. Radioen giver ikke mulighed for afspilning af cd'er eller kassettebånd. Tv'et lejes ud til de indsatte for 5 kr. i døgnet. Overskuddet herfra bruges til vedligeholdelse af arresthusets fritidsfaciliteter.

Det er tilladt at medbringe egen kaffemaskine på cellen, men arresthuset henstiller til at ikke alle indsatte tilslutter denne i stikket i ydervæggen af hensyn til strømforsyningen, da arresthusets elektriske installationer ikke kan bære de mange brugere. Se herom pkt. 6.14. nedenfor.

Jeg beder om at arresthuset – i forbindelse med besvarelsen af min anmodning nedenfor under pkt. 6.14. – uddyber oplysningen om anvendelsen af stikkontakterne i ydervæggen samt i denne forbindelse oplyser hvorvidt samtlige indsatte vil kunne tilslutte en kaffemaskine samtidig.

Endvidere er der i hver celle en køletaske som er de indsattes eneste mulighed for at få nedkølet deres købmandsvarer. Køleelementerne bliver udskiftet to gange om dagen – om sommeren nogle gange tre. Alle køleelementerne bliver frosset i fælles fryser og går således på omgang mellem de indsatte. I forbindelse med inspektionen blev muligheden for opstilling på gangene af fælles køleskabe til de indsattes brug drøftet.

Enkelte indsatte havde på tidspunktet for inspektionen (februar måned) kartoner med mælk stående i vinduet. Se vedrørende køleskabe pkt. 6.4. nedenfor.

2.2.2. Observationscelle

Arresthusets observationscelle er placeret i vestfløjens kælderetage. Observationscellen og sikringscellen befinder sig over for hinanden, adskilt af og med adgang via en lille mellemgang hvor der er hylder, en vask og et lille separat, åbent rum med wc. I mellemgangen opbevares bl.a. dyner og tæpper og diverse remedier til sikring af indsatte i sikringscellen.

Cellen er ca. 7 m². Der er en briks og et bord med bæk. Der var lagt tæpper frem på briksen. Møblerne er fastboltede. Gulvet er belagt med linoleum. Loftet er hvælvet. Der er et højtstående vindue med panserglass og lamper bag glaser i væggen. Der er endvidere et stort varmeapparat. Det blev oplyst at arresthuset gerne vil af med varmeapparatet som af og til bliver brugt som wc af de indsatte. Arresthuset ville foretrække at der var gulvvarme i cellen. Der er kaldeknop på væggen og ventilation og brandmelder i loftet.

Døren, som åbner indad, er monteret med tre kraftige hængsler som det ville være muligt at kile en snor eller et stykke stof ned over.

Hængslerne kan efter min opfattelse udgøre en (vis) fare derved at de gør det muligt at fastgøre genstande som kan anvendes ved selvmord(sforsøg). I tilslutning til mine bemærkninger herom under inspektionen henstiller jeg til arresthuset at træffe fornødne foranstaltninger til sikring af at hængslerne ikke længere kan anvendes til at fastgøre genstande i.

Jeg beder om underretning om resultatet af min henstilling.

Der er indbygget observationsrude i døren.

Cellen var nogenlunde pænt vedligeholdt. Enkelte steder var tapetet beskadiget. Varmeapparatet så noget medtaget ud.

2.2.3. Sikringscelle

Arresthusets sikringscelle er placeret i vestfløjens kælderetage. Observationscellen og sikringscellen befinder sig som nævnt over for hinanden, adskilt af og med adgang via førortalte mellemgang. Det blev oplyst at cellen benyttes kortvarigt ca. 8-10 gange om året. Se herom nedenfor under pkt. 3.1.

Cellen er 6-8 m². Gulvet er belagt med linoleum. Loftet er hvælvet. Der er et højtsiddende vindue og lamper bag glaser i væggen. Der er endvidere et par glaser gennem hvilke der er udsigt til hylder som er sat ind i væggen på den lille mellemgang mellem observations- og sikringscellen. På tidspunktet for inspektionen lå der remme til sikring af indsatte fuldt synlige på nogle af hylderne. Idet sådan udstilling af sikringsmidler kan virke provokerende på den indsatte i cellen, henstillede jeg under inspektionen at udstyret blev fjernet.

Jeg går ud fra at udstyret er blevet fjernet.

Briksen er placeret midt i rummet. De remme som er monteret på briksen, var fuldt synlige på tidspunktet for inspektionen. Der lå endvidere et tæppe på briksen. Det blev oplyst at der tidligere var en kaldeknap på briksen, men at denne nu er fjernet. Der er konstant opsyn med sikringscelleanbragte. Cellen kan overvåges både fra mellemgangen og fra et tilstødende rum på cellens anden side hvor der i væggen er indsat en rude. Ruden er normalt dækket af en træplade med en lås. Dette rum benyttes også som kaffestue af de indsatte der arbejder i værkstedet. Se pkt. 3.1. og umiddelbart nedenfor om anvendelsen af værkstedet når sikringscellen er i brug.

Der er en kaldeknap på væggen og udluftning i loftet. Cellen opvarmes ved gulvvarme.

Sikringscellen var pænt vedligeholdt.

Det blev oplyst at arresthusets personale ikke finder placeringen af sikringscellen og observationscellen hensigtsmæssig. Når en af cellerne er i brug, lukkes værkstederne, og muligheden for bordtennis bortfalder. Det kan endvidere være både besværligt og risikofyldt at transportere en urolig indsat ned ad arresthusets forholdsvis stejle trapper som har åbne trin og er for smalle til at tre mennesker kan gå ved siden af hinanden. Ledelsen havde et ønske om at sikringscelle i stedet blev indrettet i det nuværende lægeværelse i stueetagen. Ledelsen oplyste at der mindst to gange havde været uheld på trappen hvor personalet var kommet til skade.

Jeg er enig med arresthuset i at sikringscellens placering ikke er optimal. Jeg foretager dog ikke videre med hensyn til placeringen af cellen ud over at bemærke at jeg går ud fra at arresthuset og direktoratet ved en eventuel fremtidig større renovering/ombygning af arresthuset vil have en mere hensigtsmæssig placering af sikringscellen med i overvejelserne.

2.3. Øvrige rum mv.

2.3.1. Toiletter

Der er to toiletter på hver afdeling. I forbindelse med inspektionen besigtigede jeg et toilet i afdeling stuen vest og et i afdeling nord. Begge var pænt vedligeholdt og rengjort. Det blev oplyst at toiletterne for nylig var blevet malet af en indsat.

På det ene toilet var der ingen håndvask, men blot en lavt placeret udslagsvask. På det andet var væggen omkring faldstammen beskadiget.

Toiletterne giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Der var ikke opsat beholdere med flydende sæbe og papirhåndklæder på toiletterne.

Som jeg tilkendegav under inspektionen, har jeg tidligere i forbindelse med inspektioner anbefalet at almindelig håndsæbe og stofhåndklæder af hygiejniske (og sundhedsmæssige) grunde fjernes og erstattes med henholdsvis flydende sæbe (sæbedispenser) og papirhåndklæder eller en håndklæderulle. Jeg har været og er opmærksom på at nogle indsatte foretrækker almindelig håndsæbe og håndklæder, men af de nævnte grunde mener jeg at arresthuset må henvise disse indsatte til at (medtage og) anvende deres egen sæbe og håndklæde.

Jeg er bekendt med at Direktoratet for Kriminalforsorgen den 26. marts 2003 har udsendt en generel henstilling til samtlige kriminalforsorgens institutioner om at udskifte håndsæbe og håndklæder med hhv. flydende håndsæbe og engangshåndklæder eller håndklæderuller. Jeg er endvidere bekendt med at

direktoratet som en opfølgning herpå har sendt en skrivelse af 3. juli 2003 til institutionerne. Det fremgår af denne skrivelse at enkelte institutioner i anledning af direktoratets henstilling har tilkendegivet at de på grund af de udmeldte rådighedsbeløb har vanskeligt ved at efterkomme henstillingen. Direktoratet har efter omstændighederne taget dette til efterretning, men har samtidig understreget at direktoratet lægger vægt på at henstillingen indgår i overvejelser i forbindelse med planlægningen af den fremtidige ressourceanvendelse.

Jeg går på denne baggrund ud fra at Arresthuset i Ålborg har opsat flydende sæbe og papirhåndklæder eller håndklæderuller (eller evt. elektriske håndtørre) eller vil gøre det så snart det er økonomisk muligt – også i besøgsrummene.

2.3.2. Baderum

Der er et baderum på hver afdeling. I forbindelse med inspektionen besigtigede jeg et baderum i afdeling 1. vest og et i afdeling nord som begge var pænt vedligeholdt og rengjort. Det blev oplyst at baderummet i afdeling nord var blevet renoveret i 2001.

Jeg besigtigede endvidere et baderum med badekar. Rummet er almindeligvis aflåst og benyttes meget sjældent da karbad kun bevilges hvis der er helbredsmæssige grunde til det. Det blev under inspektionen drøftet hvorvidt der ville kunne opstilles vaskesøjler i rummet. Se herom nedenfor pkt. 6.4.

Badning sker efter aftale med personalet. Aftalen skal træffes inden middag. Der er endvidere mulighed for bad efter motion hvis der træffes aftale herom med personalet.

Bruserne aktiveres ved indkast af en polet i en poletautomat som er opsat uden for rummet. De indsattes badetid styres af et ur som er indstillet på seks minutter. Det er muligt at stoppe og starte uret inde fra baderummet, og de indsatte bestemmer således selv hvor længe de vil opholde sig i badet, men ikke hvor meget vand de vil bruge. Der udleveres én polet hver dag pr. indsat.

Det blev oplyst at arresthuset har problemer med udsugningen fra baderummene, og at det er et problem man har opmærksomhed på og forsøger at finde en løsning på. Problemerne skyldes at den føler som starter udsugningen, reagerer på temperaturen i rummet og ikke på luftfugtighed.

Jeg anmoder arresthuset om at oplyse hvad der sker med hensyn til planerne om forbedring af udsugningen fra baderummene.

2.3.3. Motionsrum

Arresthusets motionsrum er placeret i vestfløjens stueetage. Lokalet er udstyret med en ribbe og seks træningsmaskiner. På væggen er opsat spejle og en opslagstavle hvor der bl.a. hang træningsvejledninger. På en hylde stod endvidere, foruden en radio, en mappe med vejledninger. Der er armaturer med lysstofrør indbygget i loftet.

Til orientering kan jeg oplyse at jeg er bekendt med at direktoratet den 26. marts 2003 har udsendt en henstilling til samtlige kriminalforsorgens institutioner om at sikre at der er opsat en skriftlig vejledning i brug af redskaber i institutionernes kondirum.

Motionsrummet er pænt vedligeholdt. Der er filttæppe på gulvet med enkelte brændemærker. Omkring ventilationsanlægget er opsat en kasse som skal forhindre indsmugling. Der var meget koldt i rummet på tidspunktet for inspektionen, og det blev oplyst at der efter de indsattes ønske var skruet helt ned for varmen.

Arresthuset har en fast medarbejder i tidsrummene fra kl. 6 til kl. 14 og kl. 14 til kl. 22 på hverdage. Den medarbejder som har vagten fra kl. 14 til kl. 22, afholder dagligt motion med de indsatte der ønsker det. Derudover har de øvrige medarbejdere mulighed for at flekse ind og dyrke motion med de indsatte.

Motionsrummet kan benyttes af to indsatte ad gangen. Motionsintervallerne er på tre kvarter. Det blev oplyst at rummet ikke altid er booket efter at håndvægtene er blevet fjernet.

Motionsrummet giver mig ikke anledning til bemærkninger.

2.3.4. Bordtennis

Arresthusets bordtennisbord kan opstilles i vestfløjens kælderetage, i den gang som fører ind til værkstedssektionen, og på hvilken observationscellen og sikringscellen er placeret. Det blev oplyst at sidstnævnte forhold medfører at der ikke er mulighed for at spille bordtennis når en af de to celler er i brug.

2.3.5. Bibliotek/skolestue

Arresthusets bibliotek er placeret på vestfløjens 1. sal. Biblioteket benyttes også som skolestue og til almindelige gudstjenester, mens julegudstjenesten afholdes i et lokale i den gamle arrestforvarerbolig.

Rummet har træloft og linoleumsgulv. Der er et ovalt mødebord og et mindre bord, begge med stole. Bordene er indirekte oplyst af lamper i PH-stil.

Rummet er udstyret med en tavle og diverse nyere kort, et lærred, tv og video og et lille klaver som benyttes ved den månedlige gudstjeneste. Langs væggene er opstillet aflåste skabe, bl.a. med videofilm til undervisningsbrug, og reoler med et udvalg af tegneserier og fag- og skønlitteratur, bl.a. et mindre antal bøger på andre sprog end dansk – primært engelsk. Der lå også diverse informationsmateriale om HIV, AIDS, stoffer mv.

Det blev oplyst at der også er et lille udvalg af bøger ude på afdelingerne, og at der kan bestilles bøger hjem fra kommunens biblioteker. Arresthuset har en biblioteksaftale med Ålborg Kommunes biblioteker. Biblioteket skifter udvalget af bøger hvert tredje kvartal. Specielle ønsker kan bestilles via biblioteket. Der var tilsyneladende intet bogkatalog. Det blev under inspektionen oplyst at der nogle gange har været boglister eller -kataloger i biblioteket, og ledelsen tilkendegav at ville bede Ålborg Kommunes biblioteker om løbende at levere bogkataloger (såfremt et sådant katalog fortsat foreligger i bogform og ikke kun findes elektronisk).

Der undervises primært i dansk og matematik på 5.-6. classes niveau. Enkelte indsatte modtager undervisning i engelsk.

Rummet fremstod velholdt, og indretningen giver mig ikke anledning til bemærkninger.

2.3.6. Gårdtursarealer

Arresthusets gårdtursareal er etableret som en strålegård med 10 gårde som hver måler ni meter på langs, knap fire meter i den brede ende og godt en meter i den smalle ende som vender ind mod et lille halvrundt vagtværelse hvorfra personalet kan overskue samtlige gårde på én gang. Ved arresthusets mur er opsat to projektører til oplysning af gårdene. Adgangen til gårdene sker gennem en tremmedør i den smalle ende. Hver strålegård kan benyttes af to indsatte ad gangen. Især om sommeren afholdes det antal gårdture som der er behov for.

I den brede ende af gårdene er der etableret et lille halvtag og opsat en lampe. Gårdene er i øvrigt overdækket med et kraftigt metalnet og belagt med beton. Murene er pudsede og malet gule.

De 10 gårde er meget smalle, mørke og indelukkede. Der er hverken udsmykning eller beplantning. Gårdenes omfang giver ingen mulighed for aktiviteter som boldspil e.l., og der er ikke opstillet bænke eller andre møbler.

Strålegårdskonstruktionen forekommer utidssvarende og uhensigtsmæssig.

Der lå frugtaffald, cigaretskod og cigaretpakker på gårdenes betonbelægning som i øvrigt var revnet flere steder.

Bortset fra dette var gårdene pænt vedligeholdt.

Strålegårdene er placeret i det åbne område mellem arresthusets fløje og ydermur. Området er delt i to dele af en mur. Den del hvor strålegårdene er beliggende, er sikret område. I den anden del af det sikrede område kan 3-4 indsatte have gårdtur uden opsyn efter konkret vurdering. Denne mulighed gives af

sikkerhedsmæssige grunde kun til selvmødere og ”orlovsfolk” da arresthuset ikke har personalemæssige ressourcer til at holde området under opsyn.

Det forholdsvis store areal er delvist beplantet med græs. Der står enkelte krukker med små træer og et antal affaldscontainere. Der er bænke. Fra en port i den indre mur er der etableret en nedkørsel til arresthusets værksteder i vestfløjen.

Området var pænt vedligeholdt og bar ikke præg af at blive brugt.

På græsplænen er der mulighed for diverse boldspil, herunder badminton, volleyball, hockey og kroket. Det blev oplyst at området tidligere har været brugt til grillarrangementer for de indsatte om sommeren, men at denne aktivitet er ophørt efter at sammensætningen af arresthusets klientel gennem de senere år har ændret sig.

Gårdarealet på den anden side af den indre mur har en port ud til gaden og bruges til levering af varer mv. Der er adgang til en række lagerrum.

Jeg besøgtigede endvidere de to tidligere gårdtursarealer, hver på ca. 25 m², som er opført til brug for det oprindelige arresthus. Arealerne anvendes normalt ikke mere, men har dog været benyttet som gårdtursareal for kvindelige indsatte. Arresthuset håber at få mulighed for at overdække arealerne og indrette hhv. depot og en skolestue med ovenlys i de to rum.

Jeg henviser til mine bemærkninger om anvendelsen af gårdtursarealerne nedenfor under punkt 3.3.

2.3.7. Værksteder

Arresthuset har seks værksteder af forskellig størrelse som er placeret på vestfløjens kælderetage. I værkstederne er der arbejdsborde som primært benyttes til pakning af diverse artikler, og enkelte maskiner. På tidspunktet for inspektionen blev der bl.a. pakket sandlegetøj og affaldsposer. Der kan være 1-2 indsatte beskæftiget pr. lokale.

Værkstederne og disses indretning giver mig ikke anledning til bemærkninger.

2.3.8. Besøgsrum

Arresthusets to besøgsrum er placeret på 1. sal i trekanten mellem nord- og vestfløjen. I forbindelse med inspektionen besøgtigede jeg besøgsrum B som blev etableret i 1997. Besøgsrum A var optaget og blev derfor ikke besøgt. Det blev oplyst at besøgsrum A er istandsat i 2001, og at rummet er lidt mindre end B.

Besøgsrum B er 12-15 m² og møbleret med et bord, 5-6 stole, en briks med løs ryghynde og et sengebord hvor der stod legetøj fremme. Der er indkøbt to legehuse til besøgsrummene som endnu ikke var stillet frem på tidspunktet for inspektionen. Over bordet hænger en lampe, og der er et par indrammede plakater og en opslagstavle på væggen. Der er endvidere et armatur med lysstofrør i loftet. Glasset i armaturet var knust. Gulvet er belagt med linoleum. Der er et højtsiddende vindue uden gardiner. Vinduet giver ikke mulighed for indkig.

Besøgsrummet er pænt, men har institutionspræg. Det trænger endvidere til at blive malet, og rengøringsstandarden lod noget tilbage at ønske på tidspunktet for inspektionen. Der lå snavs på gulvet, og der stod et overfyldt askebæger på bordet. Rummet bærer i det hele taget præg af at der bliver røget meget – såvel loftet som hængelampen og ledningen til denne var plettet af nikotin.

Efter besøgsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, skal besøgslokalerne så vidt muligt være indrettet på en sådan måde at der skabes en naturlig og venlig besøgsatmosfære.

Opsætning af gardiner vil sammen med en højnelse af rengøringsstandarden efter min opfattelse give rummet mere præg af hjemlig hygge. Jeg beder arresthuset overveje opsætning af gardiner i rummet (og i det andet besøgsrum). Jeg går ud fra at arresthuset fremover er mere opmærksom på rengøringsstandarden i besøgsrummene.

I tilknytning til besøgsrummet er et badeværelse med toilet, vask og spejl samt installation til en bruser. Bruseren og armaturet manglede imidlertid, og det blev oplyst at det sandsynligvis var blevet stjålet og smuglet ud af arresthuset i en babylift af en besøgende.

Jeg går ud fra at arresthuset har reetableret bademuligheden ved (gen)opsætning af bruser og armatur.

Der var ikke beholdere med flydende sæbe og papirhåndklæder på badeværelset. Se herom ovenfor pkt. 2.3.1.

Lagner og kondomer opbevares almindeligvis på en åben hylde i sengebordet. På tidspunktet for inspektionen var dette dog ikke tilfældet. I stedet var der kondomer i et skab på gangen uden for besøgsrummet. Kondomerne udleveres af personalet ved henvendelse. Der var ingen lagner i skabet.

Som jeg bemærkede under inspektionen, finder jeg det ønskeligt at kondomer, lagner mv. ikke ligger frit fremme på en hylde, men i stedet anbringes (diskret) i et skab, således at kun de der skal bruge disse genstande, konfronteres med dem. Jeg anmoder om at få oplyst hvad min bemærkning har givet arresthuset anledning til.

Til orientering kan jeg oplyse at direktoratet i forbindelse med min inspektion af Arresthuset i Sønderborg ved brev af 26. marts 2003 har meddelt at direktoratet har besluttet at det vil blive indskærpet over for samtlige kriminalforsorgens institutioner at der i institutionernes besøgslokaler bør være umiddelbar adgang til kondomer.

På gangen uden for besøgsrummet er endvidere fire skabe til opbevaring af genstande som de besøgende ikke må medbringe under besøget.

Der kan aftales ét besøg af en times varighed pr. uge. Derudover er der mulighed for et ekstra besøg af tilsvarende varighed hvis pladsforholdene tillader det.

Besøgsrummene benyttes om formiddagen til forsvarerbesøg og besøg kontrolleret af politiet.

2.3.9. Lægeværelse

Arresthusets lægeværelse er placeret på vestfløjens stueetage. Der kommer en sygeplejerske i arresthuset om formiddagen på alle hverdage. Lægen kommer en gang om ugen.

Lægeværelset er standardmæssigt indrettet. Der er aflåste medicinskabe. De indsattes lægejournaler opbevares i skrivebordsskuffer som på tidspunktet for inspektionen ikke var aflåst.

Rensevæske og vejledning hertil findes kun i lægeværelset, men er placeret således at de indsatte uden at blive observeret kan tage hvad de har brug for, under påskud af at ville veje sig på den vægt som er opstillet i værelset. Arresthuset har tidligere haft hylder med rensesvæske i baderummene, men ordningen fungerede ikke efter hensigten da flaskerne ofte blev saboteret.

Arresthuset har ikke kendskab til hvor stort behovet for rensesvæske er i arresthuset, eller hvor meget væske som afhentes.

Lægeværelset giver mig ikke anledning til bemærkninger. Vedrørende rensesvæskeordningen og opbevaring af lægejournaler henviser jeg til pkt. 4. nedenfor.

2.3.10. Køkkenfaciliteter

Arresthusets køkken er placeret i kælderens. Arresthuset tilbereder selv de indsattes mad. Køkkenet er standardmæssigt indrettet og rummeligt og var på tidspunktet for inspektionen rent og ryddeligt. På væggen hang en madplan for den indeværende måned. I et køleskab stod pålægget og salaten til den kolde aftensmad pakket i individuelle bokse. På nogle af boksene var markeret at der var tale om en særlig diæt. Ost, brød og frugt lå klar til fordeling i boksene umiddelbart inden måltidet. Osten var skåret i skiver som var lagt imellem to stykker pålægspapir.

Anretningen af den kolde mad fremstod hygiejnisk og alligevel indbydende.

Der er opstillet kumme-frysere på gangarealet umiddelbart uden for køkkenområdet.

Maden transporteres videre til gangmandskøkkener i vestfløjen ved hjælp af en vareelevator. Elevatoren afbrydes når der ikke foregår madtransport, for at den ikke skal kunne benyttes til flugtforsøg.

I gangmandskøkkenerne er der fryser og opvaskemaskine. Fryseren benyttes til nedfrysning af fryseelementer til køletaskerne på cellerne. Køkkenerne bruges også som base for rengøringen på fællesarealerne.

Køkkenfaciliteterne giver mig ikke anledning til bemærkninger.

2.3.11. Personalerum mv.

Arresthusets administration er placeret i den gamle arrestforvarerbolig samt i trekanten mellem nord- og vestfløjens 1. sal. Der er vagtværelser på de enkelte afdelinger og et vagtrum med monitorer ved arresthusets hovedindgang i trekanten på stueplan. Over for denne er et personalerum med mødebord og et lille tekøkken. Der afholdes personalemøde kl. 12 hver dag, og referat af møderne findes tilgængeligt for medarbejdere der møder ind efter fridage. I personalerummet er endvidere en opslagstavle til orienteringer og meddelelser.

I arresthusets kælder er der indrettet diverse personalefaciliteter. Der er endvidere lager og fyrrum mv. samt et kontor som benyttes af regionsværkmesteren.

Disse rum giver mig ikke anledning til bemærkninger.

3. Arbejde, fritid og undervisning

3.1. Arbejde

Det fremgår af arresthusets husorden at den indsatte under opholdet i arresthuset kan tilbydes arbejde ved gennem personalet at rette henvendelse til værkmeisteren. Arbejdet tilbydes enten som celloarbejde eller i arresthusets værksted. Det fremgår af husordenen at eget arbejde kan tillades efter aftale med personalet.

I arresthusets kælder (under vestfløjen) er der indrettet seks arbejdslokaler af forskellig størrelse med samlet plads til ca. 12 indsatte – afhængig af karakteren af det arbejde der skal laves, kan der være 1-2 indsatte beskæftiget pr. lokale. Arresthuset oplyste at det ikke er sikkerhedsmæssigt forsvarligt at flere end 12 indsatte arbejder i kælderen samtidig. Det ville i hvert fald forudsætte at der var en funktionær mere i kælderen under arbejdet. Der er efter det oplyste stort set altid 12 indsatte i værkstedet – i kortere perioder er der kun 6-7 indsatte i kælderen. De indsatte der får tilbud om at arbejde i værkstederne, udvælges af værkmeisteren blandt egnede indsatte under hensyn til hvem der kan arbejde sammen. Det er vigtigt for værkmeisteren at teamet i kælderen fungerer godt sammen. Det er arresthusets erfaring at ikke alle indsatte er vant til at arbejde, og derfor er ikke alle lige egnede til at indgå i værkstedsteamet.

På grund af placeringen af arresthusets sikringscelle er værkstederne lukkede når sikringscellen er i brug. Det sker efter det oplyste 8-10 gange om året og erfaringsmæssigt oftest om eftermiddagen og aftenen. Blandt andet af denne grund fandt arresthuset som nævnt ovenfor under punkt 2.2.3. placeringen af sikringscellen uhensigtsmæssig.

I forbindelse med inspektionen anmodede jeg bl.a. om at modtage kopi af arresthusets sikringscellerapporter for perioden fra den 1. februar 2002 til den 23. januar 2003 – dog maks. de seneste 10. Jeg modtog herefter 11 rapporter vedrørende sikringscelleanbringelser der har fundet sted i løbet af en periode på ca. 2 måneder. Rapporterne er gennemgået nedenfor under pkt. 8.1.

Da sikringscellen således umiddelbart ser ud til at anvendes i større omfang end oplyst under inspektionen – og værkstedet derfor må formodes lukket af denne årsag oftere end først antaget – anmoder jeg arresthuset om at oplyse hvor mange sikringscelleanbringelser der i alt er indberettet til Direktoratet for Kriminalforsorgen i de seneste tre år, samt hvor mange gange den har været benyttet i indeværende år (frem til nu).

Der er ikke arbejdsfællesskab på cellerne. Cellerne er ikke store nok til at de indsatte kan sidde to i en enkeltmandscelle under arbejdet. Det meste celloarbejde fylder efter arresthusets opfattelse for meget til

at det er praktisk muligt at have fællesskab under celloarbejdet. Hertil kommer at arbejdsfællesskab på cellerne ville forudsætte at de indsatte laver det samme arbejde.

Arresthuset oplyste at der er problemer med at skaffe tilstrækkeligt arbejde til at opfylde de indsatte behov for beskæftigelse, både i værkstedet og i cellerne. Problemet er dog størst for så vidt angår celloarbejde. Problemerne med at skaffe arbejde har været stigende gennem et stykke tid. Det blev fremhævet at flere forhold i arresthuset sætter begrænsninger i forhold til hvilket arbejde arresthuset kan påtage sig. Arresthuset kan fx ikke påtage sig arbejde med varer der lugter meget, fylder meget eller har en stor økonomisk værdi. Arresthuset var på tidspunktet for inspektionen hverken tilfredse med arbejdsopgavernes mængde eller arten af disse.

Arbejdsopgaver i arresthuset er primært pakke- og montageopgaver. Arresthuset har desuden fire gangmænd (en på hver af de tre afdelinger og en ekstra "trekants"-gangmand) og 2-3 øvrige indsatte beskæftiget med vedligeholdelsesopgaver (fx maling og havearbejde). Arresthuset oplyste at ca. 20 indsatte dagligt er beskæftiget uden for cellerne.

Arresthuset oplyste at næsten alle de indsatte der ønsker at arbejde, tilbydes arbejde. Det er meget få der ikke bliver tilbudt arbejde, hvis de ønsker det. I perioder hvor det kniber med at få arbejde nok, får de indsatte der ønsker at arbejde, dagsdusør. Indsatte i arbejde arbejder på akkord. Værkmesteren deler arbejdet således at det svarer til en dagsdusør (ca. 55 kr.). Ifølge arresthuset kan de indsatte således ved en normal arbejdsindsats holde de udmeldte timelønninger. Dette fremgår af arresthusets opdatering af spørgeskemaundersøgelsen. De indsatte der arbejder hurtigere og derfor oplever ikke at have arbejde nok, får ikke tildelt ekstra. Dette skyldes at de indsatte med den nuværende mængde arbejde må dele det arbejde som arresthuset har til rådighed. Af samme grund tilbyder arresthuset ikke arbejde i weekenderne. Ifølge husordenen starter optjeningsugen (37 timer fordelt på ugens fem første dage) mandag, og der udbetales arbejdsdusør tirsdag formiddag medmindre mandagen er helligdag.

Arresthuset har en gruppe af indsatte der efter sygemelding fra lægen fast får sygedusør.

Arresthuset er normeret til 1½ værkmeisterstilling. De to ansatte værk mestre deler arbejdet i kælderen. Den resterende halve stilling går til arbejdet på arresthusets depot og lager. Desuden holder regionsværkmesteren til i arresthuset. Arresthuset er tilfredse med både deres egne værk mestre og regionsværkmesterens bestræbelser med at skaffe arbejde til arresthuset.

En af de indsatte jeg talte med under inspektionen, klagede over at celloarbejdet først blev udleveret til de indsatte omkring kl. 11 (på inspektionsdagen kl. 13.20), hvilket betød at han først kunne være færdig med arbejdet om aftenen mellem kl. 20 og kl. 21.

Foranlediget heraf oplyste arresthusets ledelse under den afsluttende samtale at arbejdet ikke kan fordeles til alle indsatte på en gang, og at de indsatte har mulighed for at "gemme" lidt arbejde til næste dag. Der udleveres arbejde svarende til en dags arbejde (en dagløn). Nogle indsatte laver det hele den dag hvor det bliver udleveret, mens andre gemmer noget af arbejdet til næste dags formiddag så der er arbejde frem til næste udlevering.

Problemet med at skaffe arbejde til de indsatte deler Arresthuset i Ålborg med andre arresthuse.

Jeg henviser i øvrigt til mine bemærkninger herom under pkt. 3.4.

Umiddelbart efter inspektionen modtog jeg en konkret klage fra en indsat i arresthuset over manglende udbetaling af dagsdusør. Den konkrete sag har jeg oversendt til arresthuset i medfør af ombudsmandslovens § 14. Men det fremgår af klagen og arresthusets svar til den indsatte (som jeg har modtaget underretning om) at arresthuset administrerer en karenstdags-ordning i forbindelse med at en indsat bliver overført til arresthuset.

I forbindelse med min inspektion af Arresthuset i Sønderborg har direktoratet oplyst at direktoratet i brev af 23. januar 2003 har orienteret alle kriminalforsorgens institutioner om at der ikke i straffuld-

byrdsloven eller beskæftigelsesbekendtgørelsen er hjemmel til at operere med en karensperiode i forbindelse med arbejdsvægring. Jeg har i min opfølgingsrapport af 22. april 2003 noteret mig dette.

Det er beklageligt hvis arresthuset har administreret en karensordning i strid med straffuldbyrdsloven og beskæftigelsesbekendtgørelsen, men under henvisning til direktoratets brev af 23. januar 2003 foretager jeg mig ikke mere i den anledning.

3.2. Fritid

Det fremgår af arresthusets husorden at de indsatte i fritiden har mulighed for at benytte arresthusets kondirum eller bordtennisbord, og at ønske herom skal fremsættes over for personalet på afdelingen. Af arresthusets reviderede svar på spørgeskemaundersøgelsen fremgår at der foruden kondirummet og bordtennis kan tilbydes dart og mere almindelige spil som fx ludo og skak. Om sommeren er der tillige mulighed for badminton, volleyball, hockey og kroket på græsplænen i den sikrede gård.

Arresthuset oplyste under inspektionen at der om eftermiddagen er en medarbejder beskæftiget med varetagelsen af de indsatte fritidsaktiviteter. Denne medarbejder laver lister for hvornår hvilke indsatte har mulighed for motion mv. efter de indsatte ønsker herom, og sørger for at hente den/de pågældende når det er hans/deres tur.

De indsatte kan i fritiden på skift benytte kondirummet to og to (indsat på samme afdeling), mens der – efter en sikkerhedsvurdering – kan være to eller fire til bordtennis (ligeledes indsatte på samme afdeling). Indsatte i isolation benytter kondirummet mv. alene. De indsatte råder over kondirummet i ¾ time ad gangen.

De indsatte på arresthusets tre afdelinger har hver 3. hverdag mulighed for at benytte kondirummet. Således har de tre afdelinger på skift ”tid” i kondirummet til bordtennis og dart.

I perioder er der ingen eller næsten ingen af de indsatte der benytter kondirummet, hvilket giver øgede muligheder for de der ønsker det. Såfremt kondirummet ikke benyttes, tilbydes den ledige plads til indsatte efter behov.

Kondirummet er udstyret med en ribbe og seks træningsmaskiner. Ud over kondirum, bordtennis og dart er der i fritiden mulighed for gårdtur og cellefællesskab efter arbejdstids ophør. De indsatte kan endvidere låne spil af personalet som de kan have på deres celle. Desuden er der på hver afdeling en PlayStation 1 som de indsatte kan låne (dvs. uden vederlag). Arresthuset bestræber sig på at disse PlayStations mest benyttes af indsatte der er isolerede, eller af anden grund har meget lidt eller ingen kontakt med andre.

Som det er tilfældet med arbejdskælderer, er det desværre nødvendigt at aflyse muligheden for at spille bordtennis når sikringscellen er i brug, idet bordet er opstillet på gangen i kælderer uden for denne celle.

En af de indsatte jeg talte med, gav udtryk for at ét motionsrum til arresthusets 61 indsatte er for lidt. Han efterlyste en udvidelse af den tid hvor motionsrummet kan benyttes hver dag, hvilket ville afhjælpe meget af problemet. Den samme indsatte oplyste at han havde oplevet at skulle vælge mellem at få besøg eller at motionere fordi de to ting faldt sammen, og det ikke var muligt at få flyttet motionen til et andet tidspunkt.

Ledelsen oplyste på det afsluttende møde at de indsatte muligheder for aktiviteter i fritiden, herunder benyttelsen af motionsrummet og bordtennisbordet, hænger nøje sammen med personalenormeringen. Ledelsen oplyste at der ikke er tilstrækkeligt personale i arresthuset til en udvidelse af motionstiderne. Se om personalenormeringen under pkt. 6.16.

Ledelsen kunne ikke udelukke at en indsat enkelte gange havde mistet en tid i motionsrummet fordi den pågældende på samme tid havde besøg, men ledelsen var ikke afvisende over for at forsøge en flytning af en motionstid hvis en indsat skulle være så (u)heldig at et besøg tidsmæssigt overlapper en tid i motionsrummet.

Vedrørende PlayStation kan jeg til orientering for arresthuset oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af andre arresthuse har erfaret at praksis med hensyn til udlevering af PlayStations er forskellig i arresthusene. I forbindelse med min inspektion af Arresthuset i Nykøbing Mors anmodede jeg derfor direktoratet om en udtalelse vedrørende dette forhold. Direktoratet indhentede i den anledning oplysning fra de enkelte arresthuse om deres praksis. Direktoratet meddelte mig herefter blandt andet at der bør følges en ensartet praksis i arresthusene med hensyn til udlevering af egne PlayStations. Direktoratet ville derfor i forbindelse med udmøntningen af en indstilling fra en projektgruppe som direktoratet i sin tid har nedsat, overveje hvilken praksis arresthusene fremover skal følge på dette punkt, og underrette mig om resultatet af disse overvejelser.

Direktoratet orienterede mig ved brev af 18. september 2002 om at der ikke i 2002 ville blive fastsat regler om begrænsning i udlevering af effekter, herunder regler om udlevering af PlayStations til indsatte i arresthusene.

Direktoratet oplyste samtidig at der blandt de tiltag der foreslås iværksat i 2003 til bekæmpelse af narkotika i kriminalforsorgens institutioner, er nævnt en begrænset udlevering af de indsattes egne effekter. Det foreslås at det forbud der gælder mod medbringelse af tv-apparater i arresthuse og Københavns Fængsler, udstrækkes til de lukkede fængsler og udvides til at gælde alle elektriske apparater. Det foreslås samtidig at kriminalforsorgen i stedet stiller et sortiment af elektriske apparater til rådighed for de indsatte i form af en lejeordning som økonomisk kan hvile i sig selv. Direktoratet forventede at der i løbet af efteråret 2002 ville blive taget stilling til hvilke forslag der skal prioriteres i 2003.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har den 5. marts 2003 orienteret mig om det videre forløb af den generelle sag om udlevering af elektriske apparater i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse (mit j.nr. 2001-4088-628 PH). Direktoratet har bl.a. oplyst at sagen på grund af kriminalforsorgens økonomiske situation ikke bliver afsluttet i 2003. Direktoratet har endvidere oplyst at dette betyder at det er op til den enkelte institutions leder at fastsætte retningslinjer for om PlayStation 2 kan tillades i institutionen. Direktoratet har endvidere anført at det er direktoratets vurdering at der ikke er noget til hinder for at fængsler og arresthuse etablerer en lejeordning hvorefter de indsatte kan leje rene udgaver af PlayStation 2.

Jeg har den 13. marts 2003 noteret mig det oplyste over for Direktoratet for Kriminalforsorgen. Jeg har endvidere bedt direktoratet om at underrette mig når der til sin tid er taget stilling til hvad der videre skal ske med forslaget om at udstrække og udvide forbuddet vedrørende elektriske apparater.

Om fritidstilbuddene henviser jeg til mine bemærkninger under pkt. 3.4. nedenfor.

3.3. Fællesskab

Ifølge husordenen har de indsatte mulighed for at have fællesskab i fritiden på hverdage fra kl. 16.00 til kl. 20.00 og i weekender fra kl. 15.00 til kl. 20.00. Der kan maksimalt være to i fællesskab. Cellefællesskabet foregår altid for låst dør. Det er i husordenen udtrykkeligt anført at der ikke er fællesskab på tomandscellen.

Jeg forstår det således at der alene er tale om en fysisk hindring for fællesskabet, således at de indsatte på tomandscellen har adgang til fællesskab med en tredje indsat blot dette foregår på dennes enkeltmandscelle. Jeg går ud fra at dette vil blive præciseret ved næste revision af husordenen, således at unødig forvirring og misforståelser undgås.

Herudover er der som nævnt mulighed for at benytte kondirummet og spille bordtennis og dart. Der er også fællesskab under gårdtur. Såfremt de indsatte ønsker at deltage i gårdtur, skal de ifølge husordenen give besked til personalet ved uddelingen af middagsmaden. Personalet sammensætter herefter holdene til gårdtur. Gårdtur afholdes kl. 12.30 på hverdage og kl. 13.00 i weekenderne. Under punktet "Dagsorden" er dagens tidspunkter angivet. Det fremgår heraf bl.a. at gårdtur på hverdage foregår kl. 12.30 hvorefter arbejdet genoptages kl. 12.45, efterfulgt af aftensmad kl. 17.00. I weekenden foregår gårdtur kl. 13.00,

efterfulgt af aftensmad kl. 17.00. Efter det oplyste afholdes der gårdtur to gange om dagen i sommerhalvåret.

Det kunne umiddelbart se ud til at de indsatte alene har adgang til frisk luft et kvarter hver dag – i hvert fald på hverdage. Hvis dette er tilfældet, er det i strid med straffuldbyrdelseslovens § 43, stk. 3, hvorefter indsatte har ret til mindst én time i fri luft dagligt (medmindre dette vil være uforeneligt med institutionens varetagelse af sikkerhedsmæssige hensyn, eller den indsatte er anbragt i sikringscelle). Jeg går ud fra at de indsatte har gårdtur i overensstemmelse med bestemmelsen i straffuldbyrdelseslovens § 43, stk. 3, og beder om arresthusets bemærkninger til det som jeg her har anført.

Gårdtur foregår som nævnt ovenfor under pkt. 2.3.6. i arresthusets 10 strålegårde og for så vidt angår selvmødere og indsatte med orlovsordning på græsplænen i den sikrede gård. Alle strålegårdene kan overvåges fra vagtrummet der er placeret i midten af halvcirklen. På græsplænen foregår gårdtur uden opsyn. Arresthuset oplyste at gårdtur på grund af strålegårdenes ringe størrelse foregår to og to. Pladsforholdene i strålegårdene udelukker boldspil.

Arresthuset oplyste under inspektionen at en udvidet anvendelse af græsplænen ville forudsætte øget personale i arresthuset, idet der så skal være to funktionærer beskæftiget med overvågning (en i vagtrummet til strålegårdene og en på græsplænen).

Som tidligere nævnt (ovenfor under pkt. 2.3.6.) er strålegårdene efter min opfattelse utidssvarende og uhensigtsmæssige.

Som det fremgår af indledningen, besøgte ombudsmanden Arresthuset i Ålborg den 8. november 1974. Bemærkningerne fra den gang er gengivet i beretningen for året 1974 på side 275-277. Vedrørende gårdtursforholdene er der på side 276 anført følgende:

”Det må forekomme utilfredsstillende, at der – bortset fra hæftedømte – ikke er andre gårdturs-muligheder end de ikke særlig store afsnit i strålegårds-arrangementet, der efter det oplyste også må benyttes over for indsatte, der i øvrigt har mulighed for fællesskab. Under henvisning hertil og til arresthusets størrelse finder jeg at burde henstille til direktoratets overvejelse, om der måtte kunne findes udvej for – eventuelt ved at slå nogle af afsnittene i strålegårdene sammen til et større afsnit – at tilvejebringe mere tilfredsstillende gårdturs-forhold for de indsatte, der har adgang til fællesskab.”

I skrivelse af 17. maj 1976 oplyste direktoratet følgende vedrørende gårdtursforholdene (gengivet i beretningen for 1975, side 52):

”Direktoratet er enig i, at det ville være hensigtsmæssigt at reducere antallet af strålegårde ved sammenlægning således, at det tilbageværende antal hver fik et større areal. Imidlertid vil et mindre antal strålegårde medføre, at der med det nuværende belæg må holdes op til 8 gårdture 2 gange om dagen. Dette ville kunne gennemføres, hvis arresthusets kapacitet nedsattes, eller hvis personalets antal øgedes. Ingen af delene ser direktoratet nogen mulighed for for tiden.

Gårdtur for hæfteafsonere og for fængselsafsonere, der i øvrigt afsoner i fællesskab, afvikles på en åben plads uden for strålegårdene.”

I skrivelse af 16. august 1976 meddelte ombudsmanden direktoratet at han havde taget det oplyste vedrørende gårdtursforholdene til efterretning.

Som jeg oplyste under inspektionen, ville det efter min opfattelse øge stjernegårdenes anvendelighed hvis hver anden væg blev revet ned således at gårdenes antal reduceredes til fem, og arealet af den enkelte gård blev fordoblet. Også anvendelsen af græsplænen i den sikrede gård bør efter min opfattelse øges så i hvert fald afsonere får mulighed for at have fællesskab under gårdtur, og denne mulighed ikke alene tilkommer selvmødere og indsatte med orlovsordning (således som det fremgår af det ovenfor citerede at det også var tilfældet i 1976). Stjernegårdene bør efter min opfattelse – i hvert fald i deres nuværende udformning – alene anvendes til indsatte der er isolerede eller af andre grunde ikke har adgang til fællesskab. Jeg er opmærksom på at sikkerheds- og ordensmæssige hensyn, personalenormering,

økonomiske forhold samt fredningsbestemmelser kan begrænse mulighederne for at ændre anvendelsen af stjernegårdene og græsplænen, men gårdtursforholdene som de forefindes og anvendes i dag, er efter min opfattelse hverken tidssvarende eller acceptable for indsatte med adgang til fællesskab.

Jeg henstiller på den baggrund til arresthuset og direktoratet at undersøge mulighederne for en ændring af strålegårdenes indretning samt til arresthuset at søge græsplænen benyttet til afholdelse af gårdtur i videre omfang end oplyst under inspektionen, således at de indsattes adgang til fællesskab under gårdtur gøres (mere) tidssvarende (og i bedre overensstemmelse med det nedenfor citerede).

Jeg henviser i øvrigt til mine bemærkninger nedenfor under punkt 3.4.

Jeg beder om underretning om hvad mine henstillinger giver anledning til.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har den 16. juli 2002 udsendt nye regler mv. (bekendtgørelse nr. 573 af 5. juli 2002 og vejledning nr. 71 af 5. juli 2002) om de indsattes adgang til fællesskab med andre indsatte i kriminalforsorgens institutioner. Bekendtgørelsen der trådte i kraft den 1. august 2002, indeholder blandt andet et nyt kapitel om fællesskab i arresthusene. Af direktoratets udsendelsesskrivelse af 16. juli 2002 vedrørende fællesskab i arresthusene fremgår blandt andet følgende:

”Strafudståelsen må ikke medføre yderligere begrænsninger i den dømtes tilværelse, end hvad der er nødvendigt for at fuldbyrde straffen, jf. også straffuldbyrdeleslovens § 4. Endvidere indebærer normaliseringsprincippet bl.a., at forholdene i fængsler og arresthuse skal indrettes, så de så vidt muligt svarer til forholdene udenfor. Dette princip taler for, at de indsatte har adgang til fællesskab i videst muligt omfang.

Hertil kommer, at Folketingets Ombudsmand i forbindelse med sin inspektionsvirksomhed har rejst spørgsmålet herom. Endvidere har Europarådets Torturkomité påpeget vigtigheden af, at alle indsatte, herunder varetægtsarrestanter, har mulighed for at tilbringe en rimelig del af dagen udenfor cellerne beskæftiget med fornuftige aktiviteter af varierende karakter (fællesskabsaktiviteter, uddannelse, sport og meningsfyldt erhvervsfagligt arbejde).

Reglerne er således udfærdiget på baggrund af en afvejning af dels hensynet til at give indsatte adgang til fællesskab i videst muligt omfang, dels hensynet til orden og sikkerhed samt de bygningsmæssige forhold, som i mange arresthuse f.eks. indebærer, at der ikke er egentlige fællesskabsrum. Hertil kommer de særlige sikkerhedsmæssige problemer som følger af, at visse arresthuses størrelse og bygningsmæssige forhold er således, at muligheden for akut tilkald af ekstra personale i forbindelse med f.eks. uro blandt de indsatte, der har fællesskab, er begrænsede.

Udgangspunktet er, at der i det omfang, der er bygningsmæssige muligheder herfor, skal indrettes fællesskabsrum m.v. i arresthuset, og at de indsatte i givet fald kan få adgang hertil i det omfang, det under hensyn til forholdene i den enkelte institution skønnes ordens- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Hvis der ikke er adgang til fællesskab i fællesskabsrum m.v., skal der være adgang til styret cellefællesskab. Ved styret cellefællesskab forstås, at det er institutionen, som konkret afgør mellem hvilke indsatte, der kan være cellefællesskab.

De regler om gennemførelsen af de indsattes adgang til fællesskab med andre indsatte, som arresthuset skal fastsætte i medfør af bekendtgørelsens § 2 og §§ 16-17 skal indsendes til direktoratet med henblik på godkendelse. Hvis arresthuset efterfølgende fastsætter nye regler, skal disse ligeledes indsendes til direktoratet med henblik på godkendelse.

Baggrunden for bestemmelsen om, at de lokale retningslinjer skal indsendes til direktoratet med henblik på godkendelse, er, at direktoratet ønsker at følge dette område meget nøje. Det er således hensigten, at en sådan godkendelsesprocedure skal medvirke til at sikre, at der under hensyntagen til de ordens- og sikkerhedsmæssige forhold i videst muligt omfang etableres fællesskab, og at der ikke eksisterer ubegrundede forskelle i arresthusenes regimer for fællesskab.”

Direktoratet har i en anden sag orienteret mig om at direktoratet samlet vil gennemgå alle arresthuses retningslinjer for fællesskab i lyset af de nye regler om fællesskab i arresthusene. Direktoratet har desu-

den oplyst at arresthusenes retningslinjer for fællesskab endvidere vil skulle sammenholdes med henblik på at der ikke eksisterer ubegrundede forskelle i arresthusenes regimer for fællesskab. Direktoratet har senest den 9. september 2003 orienteret mig om sagens status. Direktoratet har oplyst at direktoratet vil underrette mig om sagens status igen i begyndelsen af november 2003.

Arresthuset i Ålborg oplyste at arresthuset havde indberettet arresthusets retningslinjer for fællesskab til direktoratet, men at direktoratet endnu ikke havde svaret.

Jeg beder direktoratet om at underrette mig om direktoratets godkendelse af Arresthuset i Ålborgs retningslinjer for fællesskab når direktoratet har foretaget den samlede gennemgang af alle arresthusenes retningslinjer for fællesskab. Jeg beder endvidere om kopi af de endelige retningslinjer for Arresthuset i Ålborg.

Om mulighederne for fællesskab henviser jeg i øvrigt til mine bemærkninger under pkt. 3.4. nedenfor.

3.4. Sammenfatning vedrørende arbejde, fritid og fællesskab

Under den afsluttende samtale med ledelsen gjorde jeg opmærksom på at arresthusets to hovedproblemer efter min opfattelse er beskæftigelsessituationen (og den heraf afledede mangel på fællesskab blandt de indsatte, herunder at de indsatte (som udgangspunkt) ikke har arbejdsfællesskab på cellerne) og indretningen og udnyttelsen af gårdtursarealerne. Jeg anførte at arresthuset burde overveje som kompensation for den manglende beskæftigelse mv. på anden måde at udvide fællesskabsmulighederne. Ledelsen oplyste hertil bl.a. at en udvidelse af fællesskabsmulighederne (og aktiviteter i det hele taget) efter ledelsens opfattelse forudsatte en øget personalenormering i arresthuset. Jeg henviser i øvrigt til punkt 6.16. vedrørende personalenormeringen.

Jeg har noteret mig at arresthuset prioriterer det at skaffe arbejde til de indsatte højt, og jeg går ud fra at arresthuset også fremover vil tilstræbe at de indsatte som måtte ønske det, får tilbudt beskæftigelse.

Jeg har desuden noteret mig arresthusets bemærkninger om sikkerheds- og personalemæssige forhold mv. der kan vanskeliggøre en eventuel udvidelse af arbejdsmuligheder og øvrige aktiviteter i det hele taget.

Jeg er imidlertid af den opfattelse at det (generelt) er vigtigt – særligt i perioder hvor man ikke kan tilbyde de indsatte beskæftigelse – at kompensere for den manglende beskæftigelse og de heraf afledede manglende muligheder for arbejdsfællesskab. Jeg henviser desuden til at de indsatte som ikke kan beskæftiges på værkstederne, er låst inde på cellerne i lange perioder af dagen.

Jeg henstiller derfor til arresthuset at overveje hvilke muligheder der er for at kompensere herfor – især i de perioder hvor arresthuset ikke kan tilbyde de indsatte nogen form for beskæftigelse. Jeg henviser herved til muligheden for øget fællesskab – fx cellefællesskab i løbet af dagen – og udvidelse af tidspunkterne for benyttelse af fritidsaktiviteterne.

Jeg beder om at få oplysning om hvad der sker i anledning af min henstilling.

Jeg går ud fra at arresthuset altid (efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde) udnytter mulighederne for at benytte alle arbejdspladserne på værkstederne.

Jeg henviser i øvrigt til mine bemærkninger ovenfor under pkt. 3.3. vedrørende gårdtursmulighederne.

3.5. Undervisning

Arresthuset er efter det oplyste tildelt 650 undervisningstimer om året svarende til $\frac{3}{4}$ lærerstilling. Undervisningen har indtil udgangen af 2002 været varetaget af en lærer fra Statsfængslet på Kragsskovhede. Pr. 1. januar 2003 har arresthuset fået en ny lærer der er ansat af kommunen i en kombinationsstilling, og som ud over timerne i arresthuset har timer på en folkeskole. På tidspunktet for inspektionen kom læreren i arresthuset to gange om ugen.

Alle undervisningstimerne har været udnyttet fuldt ud i de senere år. Arresthuset oplyste at ikke alle indsatte der ønsker at deltage i undervisningen, har mulighed herfor, idet arresthuset ikke har et

tilstrækkeligt antal timer. Arresthuset oplyste at have korresponderet med direktoratet om behovet for flere undervisningstimer i arresthuset og får måske flere timer tildelt i 2004.

Jeg beder direktoratet oplyse hvad der sker/er sket på baggrund af den nævnte korrespondance mellem arresthuset og direktoratet. Jeg bemærker at jeg ikke har set den omtalte korrespondance.

Der er mulighed for at 13-14 indsatte ad gangen kan deltage i undervisningen. Al undervisning foregår som enkeltmandsundervisning. Der undervises ikke alene i elementære læse-, skrive- og regnefærdigheder, men også fx i samfundsfag. Enkelte indsatte modtager undervisning i engelsk.

Tilbuddet om undervisning er åbent for alle indsatte. De indsatte orienteres om tilbuddet ved indsættelsessamtalen ligesom tilbuddet fremgår af husordenen, hvoraf det fremgår at undervisningen hovedsagelig foregår inden for normal arbejdstid. Det er under emnet undervisning også oplyst at de indsatte kan henvende sig til personalet hvis de har ønsker om at deltage i undervisningen, og at arresthusets lærer eventuelt kan være behjælpelig med yderligere muligheder for uddannelse i kriminalforsorgen.

Af arresthusets (ajourførte) besvarelse af den spørgeskemaundersøgelse som ombudsmanden iværksatte i 1997 vedrørende forholdene i alle arresthuse, fremgår det at arresthuset har ønske om en pc til undervisningsbrug. Dette ønske blev også fremsat under inspektionen. Arresthuset vil gerne have to pc'er til opstilling i undervisningslokalet (antallet er begrænset af skolestuens størrelse).

Jeg er fra en opfølgingsinspektion som jeg foretog af Arresthuset i Næstved den 24. september 2002, bekendt med at direktoratet i januar/februar 2002 iværksatte en evaluering af undervisningen i samtlige arresthuse. De væsentligste punkter i evalueringen var undersøgelse af undervisningstilbud, undervisningslokale(r), undervisningsmaterialer, forholdet mellem arbejde og undervisning, aflønning af indsatte der deltager i undervisning, og indkøb af undervisningsmaterialer.

Jeg beder om at blive underrettet om resultatet af denne evaluering for så vidt angår Arresthuset i Ålborg.

Jeg kan oplyse at et antal brugte pc'er er givet til Direktoratet for Kriminalforsorgen til brug i kriminalforsorgens institutioner. Direktoratet er gjort opmærksom på at Arresthuset i Ålborg er blevet lovet/er interesseret i at modtage to/et antal pc'er.

Jeg beder arresthuset om at oplyse hvilke undervisningsmuligheder isolerede indsatte og udlændinge har i arresthuset.

8. Gennemgang af rapporter

Ved starten af inspektionen bad jeg om at modtage kopi af arresthusets rapporter mv. for perioden fra den 1. februar 2002 til den 23. januar 2003 vedrørende anbringelse i sikringscelle, anbringelse i observationscelle, disciplinærsager hvori der har været afholdt forhør, og disciplinærsager som er behandlet efter disciplinærbekendtgørelsens § 6 – dog maks. de seneste 10 sager inden for hver kategori.

Jeg modtog herefter 11 rapporter om anbringelse i sikringscelle, 10 rapporter om anbringelse i observationscelle (hvoraf to rapporter vedrører den samme person den samme dag), 10 udskrifter af forhørsprotokollen og 10 sager behandlet efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6 (bødeforlæggssager).

Ved min gennemgang af det modtagne materiale er jeg ikke gået ind i en nærmere vurdering af baggrunden for de beslutninger der er truffet. Jeg har navnlig haft opmærksomheden henledt på om proceduren i forhold til de dagældende regler er blevet fulgt. Jeg har også været opmærksom på spørgsmålet om overholdelse af reglerne om notatpligt.

...

9. Opfølgning

Jeg beder arresthuset om at sende de udtalelser mv. som jeg har bedt om, tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

10. Underretning

Denne rapport sendes til arresthuset, Politimesteren i Ålborg, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.”

Ombudsmanden modtog herefter en udtalelse af 24. februar 2004 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, herunder en udtalelse af 23. december 2003 med bilag fra arresthuset. Direktoratet gengav og kommenterede i direktoratets udtalelse det som arresthuset havde anført. I en opfølgingsrapport af 26. april 2004 anførte inspektionschefen herefter følgende:

”...

Ad punkt 2.1. Gangarealer

Direktoratet oplyste i brev af 19. februar 2003 at en ansøgning fra arresthuset om maling af lofter (og vægge) i vestfløjen og om særbevilling til (yderligere) gulvbelægning var optaget på ventelisten over projekter for 2003. Såfremt de på ventelisten for 2003 optagne projekter ikke blev gennemført i 2003, bad jeg direktoratet underrette mig herom.

Direktoratet har anført at arresthuset i november 2003 fik en særbevilling på 110.000 kr. til maling af lofter og vægge i vestfløjen. Arresthusets ansøgning om særbevilling på 146.500 kr. til pålægning af linoleum vil indgå i direktoratets prioritering af de vedligeholdelsesprojekter som søges iværksat af direktoratet i perioden 2004-2007.

Direktoratet har yderligere bemærket at den nye flerårsaftale for kriminalforsorgen for perioden 2004-2007 indeholder en række nye initiativer, og at der i forlængelse af flerårsaftalen skal udarbejdes en udmøntningsplan for disse initiativer. Dette arbejde forventes færdiggjort i løbet af marts 2004. Direktoratet vil først herefter have et overblik over hvilke økonomiske midler der vil være til rådighed til vedligeholdelse af kriminalforsorgens bygningsmasse.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.2.1. Almindelige celler

Jeg bad arresthuset om at oplyse om de indsatte kan få opsat gardiner hvis de ønsker det/har et særligt behov for det - fx fordi de (under arbejde i cellerne) generes af dags- eller sollys - eller hvilke andre muligheder de indsatte har for at afhjælpe et sådant problem.

Såfremt den indsatte som under inspektionen havde efterlyst gardiner - eller andre - efter inspektionen havde anmodet om gardiner, bad jeg arresthuset om at oplyse hvilket svar den/de pågældende havde fået på anmodningen.

Arresthuset har oplyst at de indsatte godt kan få gardiner i cellerne. Arresthuset finder det endvidere rimeligt at der ophænges gardiner, men arresthuset mener ikke at husets økonomiske situation gør dette muligt. En indsat har bedt om at få ophængt gardiner. Arresthuset har svaret at det har arresthuset ikke økonomi til for øjeblikket.

Arresthuset har desuden telefonisk over for direktoratet oplyst at arresthuset løbende vil vurdere de økonomiske muligheder for at opsætte gardiner, og har endvidere peget på at der kun har været en enkelt forespørgsel herom.

Arresthuset har endelig telefonisk vedrørende baggrunden for at der ikke er givet tilsagn om indkøb af gardiner i det enkelte tilfælde hvor der er fremsat anmodning herom, oplyst at afslaget er givet idet man ellers måtte forudse at samtlige indsatte ville anmode om at få ophængt gardiner. Arresthuset har videre oplyst at den indsatte der fremsatte anmodningen, ikke længere opholder sig i arresthuset.

Direktoratet har henholdt sig hertil og har supplerende oplyst at indkøb af gardiner som udgangspunkt skal afholdes af arresthusets egen bevilling. Direktoratet har videre henledt arresthusets opmærksomhed på at gardiner skal være imprægneret mod brand.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at opsætning af gardiner indgår i arresthusets overvejelser om ressourceanvendelsen. Jeg går ud fra at arresthuset eventuelt i den forbindelse vil overveje opsætning

af gardiner i etaper, fx en fløj ad gangen, hvis det ikke er økonomisk muligt at opsætte gardiner i hele arresthuset på en gang.

Det fremgår af den vedligeholdelsesplan som jeg modtog forud for inspektionen, at arresthuset i oktober 2001 fremsendte oplysning til direktoratet om hvor mange celler der havde det gamle celleinventar. Det drejede sig om 36 celler der trængte til udskiftning af inventar, herunder udskiftning af stålseng. Det fremgår af direktoratets brev af 19. februar 2003 til mig at arresthusets ansøgning om indkøb af celleinventar til 36 celler var medtaget på ventelisten over projekter for 2003. Såfremt projektet ikke blev gennemført i 2003, bad jeg direktoratet underrette mig herom.

Direktoratet har oplyst at arresthuset i 2003 har fået en bevilling på 303.700 kr. til celleinventar til 30 celler. Indkøb af nyt celleinventar til de resterende seks celler vil skulle indgå i arresthusets fremtidige plan for vedligeholdelse.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg beder arresthuset om at oplyse mig om planerne med hensyn til udskiftning af celleinventar til de resterende seks celler.

Jeg henstillede at arresthuset - såfremt dette ikke allerede var sket - gennemgik samtlige celler for beskadigede brandalarmer og foranledigede at brandalarmerne om nødvendigt blev udskiftet eller repareret. Jeg bad arresthuset underrette mig herom.

Arresthuset har oplyst at Siemens har gennemgået samtlige brandmeldere. Der er herefter udskiftet dæksler og fastgjort brandmeldere således at alt nu er optimalt.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg gik ud fra at arresthusets ansøgning om særbevilling til gulvbelægning der var optaget på ventelisten for 2003, omfattede både gulvbelægningen i de 53 celler der har asfaltgulve, og de resterende gangarealer uden linoleum der var nævnt i rapporten under punkt 2.1. Såfremt projektet ikke blev gennemført i 2003, bad jeg direktoratet underrette mig herom.

Direktoratet har henvist til det ovenfor under pkt. 2.1. oplyste. Som anført dette sted vil arresthusets ansøgning om særbevilling til pålægning af linoleum indgå i direktoratets prioritering af vedligeholdelsesprojekter for perioden 2004-2007.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Det er tilladt de indsatte at medbringe egen kaffemaskine på cellen, men arresthuset henstiller til at ikke alle indsatte tilslutter denne i stikket i ydervæggen af hensyn til strømforsyningen, da arresthusets elektriske installationer ikke kan bære de mange brugere. Jeg bad om at arresthuset - i forbindelse med besvarelsen af min anmodning nedenfor under pkt. 6.14. - uddybde oplysningen om anvendelsen af stikkontakterne i ydervæggen samt i denne forbindelse oplyste hvorvidt samtlige indsatte vil kunne tilslutte en kaffemaskine samtidig.

Arresthuset har oplyst at der er for få grupper til stikkontakterne i ydervæggen, og at det er grunden til at alle indsatte på en afdeling ikke samtidig kan tilslutte kaffemaskine og tv. Den renovering af elforsyningen som arresthuset fik foretaget i 2001, omfattede kun klemmekassen på gangen og strømforsyning til loftslampen. Såfremt der opsættes flere grupper til ydervæggen, vil dette forbedre mulighederne for at anvende flere el-apparater samtidig.

Direktoratet har henholdt sig hertil og har i øvrigt henvist til direktoratets bemærkninger nedenfor under pkt. 6.14.

Jeg har noteret mig det oplyste og henviser ligeledes til pkt. 6.14.

Ad punkt 2.2.2. Observationscelle

Døren til observationscellen som åbner indad, er monteret med tre kraftige hængsler som det ville være muligt at kile en snor eller et stykke stof ned over. Jeg udtalte at hængslerne efter min opfattelse

kan udgøre en (vis) fare derved at de gør det muligt at fastgøre genstande som kan anvendes ved selvmord(sforsøg). I tilslutning til mine bemærkninger herom under inspektionen henstillede jeg til arresthuset at træffe fornødne foranstaltninger til sikring af at hængslerne ikke længere kan anvendes til at fastgøre genstande i. Jeg bad om underretning om resultatet af min henstilling.

Arresthuset har telefonisk den 11. februar 2004 til direktoratet oplyst at arresthusets tømrer har set på sagen og vurderet at det ikke er muligt at udbedre problemet med de eksisterende hængsler. Arresthuset vil derfor snarest indhente tilbud på en ny dør.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder arresthuset om at underrette mig når problemet er løst.

Ad punkt 2.3.2. Baderum

Det blev oplyst at arresthuset har problemer med udsugningen fra baderummene, og at det er et problem man har opmærksomhed på og forsøger at finde en løsning på. Problemerne skyldes at den føler som starter udsugningen, reagerer på temperaturen i rummet og ikke på luftfugtighed.

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hvad der skete med hensyn til planerne om forbedring af udsugningen fra baderummene.

Arresthuset har oplyst at arresthuset arbejder på renovering af det sidste badeværelse på 1. vest. I den forbindelse vil der blive etableret fugtstyret udsugning fra dette badeværelse. Der er i dag mekanisk udsugning, men den er ikke tilstrækkelig.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Med den bemærkning at jeg forstår det oplyste sådan at der herefter vil være fugtstyret udsugning på alle badeværelserne, har jeg noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.8. Besøgsrum

Jeg bad arresthuset overveje opsætning af gardiner i rummet (og i det andet besøgsrum).

Arresthuset har den 11. februar 2004 telefonisk over for direktoratet oplyst at der er bestilt gardiner til opsætning i besøgsrummene. Direktoratet har henholdt sig til det af arresthuset oplyste og har oplyst at direktoratet har henledt arresthusets opmærksomhed på at gardiner skal være imprægneret mod brand.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg henviste til mine bemærkninger under inspektionen om at jeg finder det ønskeligt at kondomer, lagner mv. ikke ligger frit fremme på en hylde, men i stedet anbringes (diskret) i et skab, således at kun de der skal bruge disse genstande, konfronteres med dem. Jeg anmodede om at få oplyst hvad min bemærkning havde givet arresthuset anledning til.

Arresthuset har telefonisk den 11. februar 2004 over for direktoratet oplyst at der nu er bestilt et skab til formålet. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.1. Arbejde

På grund af placeringen af arresthusets sikringscelle er værkstederne lukkede når sikringscellen er i brug. Det sker efter det oplyste under inspektionen 8-10 gange om året og erfaringsmæssigt oftest om eftermiddagen og aftenen. Blandt andet af denne grund fandt arresthuset som nævnt ovenfor under punkt 2.2.3. placeringen af sikringscellen uhensigtsmæssig.

I forbindelse med inspektionen modtog jeg 11 rapporter vedrørende sikringscelleanbringelser der havde fundet sted i løbet af en periode på ca. 2 måneder, jf. pkt. 8.1. Da sikringscellen således umiddelbart ser ud til at anvendes i større omfang end oplyst under inspektionen - og værkstedet derfor må formodes lukket af denne årsag oftere end først antaget - anmodede jeg arresthuset om at oplyse hvor mange

sikringscelleanbringelser der i alt var indberettet til Direktoratet for Kriminalforsorgen i de seneste tre år, samt hvor mange gange sikringscellen havde været benyttet i 2003 (frem til afgivelsen af rapporten).

Arresthuset har oplyst at antallet af sikringscelleanbringelser der er indberettet til direktoratet, er som følger:

2000 = 14 anbringelser

2001 = 9 anbringelser

2002 = 39 anbringelser

2003 = 17 anbringelser indtil den 5. december 2003

Vedrørende det højere antal sikringscelleanbringelser i 2002 har arresthuset telefonisk den 11. februar 2004 over for direktoratet oplyst at arresthuset har undersøgt om stigningen kunne henføres til konkrete omstændigheder. Arresthuset har således bl.a. overvejet om stigningen eksempelvis skyldtes en særlig sammensætning af klientellet det pågældende år eller en ændret personalesammensætning. Der har imidlertid ikke kunnet konstateres sådanne konkrete omstændigheder, og det må på denne baggrund antages at det højere antal anbringelser i 2002 er en tilfældighed.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg går ud fra at arresthuset og direktoratet løbende følger udviklingen i antallet af (observations- og) sikringscelleanbringelser, og at antallet indgår i overvejelser om flytning af sikringscellen, jf. inspektionsrapportens pkt. 2.2.3.

Ad punkt 3.3. Fællesskab

Under punktet "Dagsorden" i husordenen hvor tidspunkterne for gårdtur er angivet, fremgår det bl.a. at gårdtur på hverdage foregår kl. 12.30 hvorefter arbejdet genoptages kl. 12.45, efterfulgt af aftensmad kl. 17.00. I weekenden foregår gårdtur kl. 13.00, efterfulgt af aftensmad kl. 17.00. Efter det oplyste under inspektionen afholdes der gårdtur to gange om dagen i sommerhalvåret.

Jeg udtalte at det umiddelbart kunne se ud til at de indsatte alene har adgang til frisk luft et kvarter hver dag, i hvert fald på hverdage, og at det i givet fald er i strid med straffuldbyrdeleslovens § 43, stk. 3, hvorefter indsatte har ret til mindst én time i fri luft dagligt (medmindre dette vil være uforeneligt med institutionens varetagelse af sikkerhedsmæssige hensyn, eller den indsatte er anbragt i sikringscelle). Jeg gik dog ud fra at de indsatte har gårdtur i overensstemmelse med bestemmelsen i straffuldbyrdeleslovens § 43, stk. 3, og bad om arresthusets bemærkninger til det som jeg havde anført.

Arresthuset har oplyst at alle indsatte har gårdtur af en times varighed. Når dagsordenen er skrevet som den er, skyldes det at arresthuset undgår at lukke indsatte til gårdtur og indsatte til arbejdskælderer ud på samme tid. Såfremt indsatte fra arbejdskælderer ønsker gårdtur, kommer de først på arbejde når gårdturen er slut. Arresthuset har endvidere anført at såfremt husordenen kan misforstås, vil man drage omsorg for at den bliver rettet.

Direktoratet har oplyst at direktoratet vil anmode arresthuset om at rette husordenen således at den ikke kan misforstås på dette punkt.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at husordenen er blevet eller vil blive ændret i overensstemmelse hermed.

Arresthuset oplyste at gårdtur på grund af strålegårdenes ringe størrelse foregår to og to. Pladsforholdene i strålegårdene udelukker boldspil.

Under inspektionen tilkendegav jeg at det efter min opfattelse ville øge stjernegårdenes anvendelighed hvis hver anden væg blev revet ned således at gårdenes antal reduceredes til fem, og arealet af den enkelte gård blev fordoblet. Også anvendelsen af græsplænen i den sikrede gård burde efter min opfattelse øges så i hvert fald afsonere får mulighed for at have fællesskab under gårdtur, og denne mulighed ikke alene tilkommer selvmødere og indsatte med orlovsordning (som også var tilfældet ved ombudsmandens

inspektion i 1976). Stjernegårdene burde efter min opfattelse - i hvert fald i deres nuværende udformning - alene anvendes til indsatte der er isolerede eller af andre grunde ikke har adgang til fællesskab. Jeg bemærkede at jeg er opmærksom på at sikkerheds- og ordensmæssige hensyn, personalenormering, økonomiske forhold samt fredningsbestemmelser kan begrænse mulighederne for at ændre anvendelsen af stjernegårdene og græsplænen, men at gårdtursforholdene som de forefindes og anvendes i dag, efter min opfattelse hverken er tidssvarende eller acceptable for indsatte med adgang til fællesskab.

Jeg henstillede på den baggrund til arresthuset og direktoratet at undersøge mulighederne for en ændring af strålegårdenes indretning samt til arresthuset at søge græsplænen benyttet til afholdelse af gårdtur i videre omfang end oplyst under inspektionen, således at de indsattes adgang til fællesskab under gårdtur gøres (mere) tidssvarende (og i bedre overensstemmelse med det senere i rapporten citerede vedrørende de nugældende fællesskabsregler).

Jeg henviste i øvrigt til mine bemærkninger under punkt 3.4. og bad om underretning om hvad mine henstillinger gav anledning til.

Arresthuset har oplyst at arresthuset bifalder forslaget om ændring af strålegårdene. Arresthuset er imidlertid fredet, og arresthuset ved ikke hvordan fredningsmyndighederne vil stille sig, men det vil kunne undersøges. Arresthuset skønner dog at en ændring vil være bekostelig. Såfremt græsplænen skal anvendes i større omfang end i dag, er det nødvendigt med en øget postbesættelse i forbindelse med afvikling af gårdture af sikkerhedsmæssige årsager. Arresthuset er i øvrigt enig med mig i at det kunne være ønskeligt om græsplænen blev brugt i større omfang.

Direktoratet har henholdt sig til det af arresthuset anførte og har oplyst at direktoratet vil kontakte fredningsmyndighederne når der foreligger en skitse over ændringen, med henblik på en afklaring af hvilke muligheder der er for at ændre på strålegårdene. Projektet vil herefter skulle indgå i direktoratets prioritering af vedligeholdelses- og byggeprojekter.

Vedrørende øget anvendelse af græsplænen til gårdtursformål har direktoratet oplyst at det vil forudsætte væsentlige sikkerhedsmæssige foranstaltninger idet den indvendige mur kun er ca. 3 meter høj. Fra den indvendige mur er det forholdsvis nemt at komme over på den udvendige mur og undvige. Hertil kommer at der skal gennemføres en personaleudvidelse på ca. 1½ årsværk. Direktoratet vil i løbet af flerårsaftalens forløb vurdere om der er de nødvendige ressourcer til at sikre arealet og udvide personalenormeringen.

Jeg tager det oplyste til efterretning og beder om underretning om resultatet af henvendelsen til fredningsmyndighederne og hvad der videre sker vedrørende de to forhold.

Jeg bad direktoratet om at underrette mig om direktoratets godkendelse af Arresthuset i Aalborgs retningslinjer for fællesskab når direktoratet havde foretaget den samlede gennemgang af alle arresthusenes retningslinjer for fællesskab. Jeg bad endvidere om kopi af de endelige retningslinjer for Arresthuset i Aalborg.

Direktoratet har i skrivelse af 29. januar 2004 godkendt arresthusets retningslinjer for fællesskab. Skrivelsen er samme dag sendt i kopi til mig. Heraf fremgår bl.a. at der ikke er mulighed for at etablere yderligere fællesskabsrum da bygningen er fredet, at der kan være op til 15 i fællesskab på værkstedet, at der herudover finder projektbeskæftigelse sted, jf. i øvrigt nedenfor, og at der er fire gangmænd. Det fremgår tillige at der er mulighed for undervisning i fællesskab. Direktoratet anvender et fast skema ved godkendelsen af arresthusenes fællesskabsregler, og i godkendelsen af Arresthuset i Aalborgs fællesskabsregler er rubrikken vedrørende styret fællesskab, jf. fællesskabsbekendtgørelsens § 12, ikke udfyldt. Direktoratet har vedlagt et notat med ideer til et sådan fællesskab.

Jeg går ud fra at arresthuset til stadighed er opmærksom på det som er anført i direktoratets udsendelseskrivelse af 16. juli 2002, jf. citatet herfra i min endelige rapport, og at arresthuset herved - i det omfang det er foreneligt med ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn - tillader fællesskab i videre omfang end det der fremgår af arresthusets nu godkendte retningslinjer. Jeg går specielt ud fra at arresthuset

overvejer mulighederne for styret fællesskab. Jeg henviser til direktoratets liste med ideer til styret fællesskab.

Ad punkt 3.4. Sammenfatning vedrørende arbejde, fritid og fællesskab

Jeg noterede mig arresthusets bemærkninger om sikkerheds- og personalemæssige forhold mv. der kan vanskeliggøre en eventuel udvidelse af arbejdsmuligheder og øvrige aktiviteter i det hele taget. Jeg tilkendegav at jeg imidlertid er af den opfattelse at det (generelt) er vigtigt - særligt i perioder hvor man ikke kan tilbyde de indsatte beskæftigelse - at kompensere for den manglende beskæftigelse og de heraf afledte manglende muligheder for arbejdsfællesskab. Jeg henviste desuden til at de indsatte som ikke kan beskæftiges på værkstederne, er låst inde på cellerne i lange perioder af dagen.

Jeg henstillede derfor til arresthuset at overveje hvilke muligheder der er for at kompensere herfor - især i de perioder hvor arresthuset ikke kan tilbyde de indsatte nogen form for beskæftigelse. Jeg henviste herved til muligheden for øget fællesskab - fx cellefællesskab i løbet af dagen - og udvidelse af tidspunkterne for benyttelse af fritidsaktiviteterne.

Jeg bad om at få oplysning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arresthuset har oplyst at arresthuset er opmærksom på problemet, men at det er vanskeligt at løse med den nuværende personalenormering. Arresthuset har dog oplyst at der hver formiddag er en funktionær der projektbeskæftiger indsatte og træner indsatte som er lægehenvist, i motionsrummet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Med den bemærkning at jeg går ud fra at arresthuset løbende er opmærksom på mulighederne for (yderligere) kompensation for manglende beskæftigelse, tager jeg det oplyste til efterretning.

Ad punkt 3.5. Undervisning

Arresthuset oplyste under inspektionen at ikke alle indsatte der ønsker at deltage i undervisningen, har mulighed herfor, idet arresthuset ikke har et tilstrækkeligt antal timer. Arresthuset oplyste at have korresponderet med direktoratet om behovet for flere undervisningstimer i arresthuset og måske ville få flere timer tildelt i 2004.

Jeg bad direktoratet oplyse hvad der sker/var sket på baggrund af den nævnte korrespondance mellem arresthuset og direktoratet (som jeg ikke havde set).

Direktoratet har oplyst at direktoratet netop havde imødekommet arresthusets ansøgning om flere timer til undervisning. Stillingen som arresthuslærer vil som følge heraf blive opnormeret til en fuldtidsstilling.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad om at blive underrettet om resultatet af direktoratets evaluering af undervisningen i Arresthuset i Aalborg som skete i forbindelse med en generel evaluering af undervisningen i arresthusene.

Direktoratet har oplyst at direktoratet til brug for evalueringen udarbejdede en liste med 11 punkter som en medarbejder fra direktoratet skulle afdække. De væsentligste punkter var undersøgelse af undervisningstilbud, undervisningslokale(r), undervisningsmaterialer, forholdet mellem arbejde og undervisning, aflønning af indsatte der deltager i undervisning, og indkøb af undervisningsmaterialer.

For så vidt angår undervisningen i Arresthuset i Aalborg blev det oplyst at der (dengang) blev undervist 650 timer på årsbasis - svarende til 14-15 timer pr. uge - i dansk og regning/matematik, og hvis det ønskes af indsatte, også i engelsk. Undervisningen foregår som altovervejende hovedregel på basisniveau. Undervisningen foregår i en velindrettet skolestue der også fungerer som bibliotek. De indsatte kan deltage i såvel arbejde som undervisning, og de honoreres for deltagelse i undervisning efter anvisning af læreren. Der er ikke særskilt budget til indkøb af undervisningsmaterialer, men det giver ikke anledning til problemer da læreren kan foretage indkøb i nødvendigt omfang.

Jeg har noteret mig det oplyste

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvilke undervisningsmuligheder isolerede indsatte og udlændinge har i arresthuset.

Arresthuset har oplyst at isolerede har samme mulighed for undervisning som øvrige indsatte. Udlændinge der taler engelsk og tysk, deltager i undervisningen ligesom de øvrige indsatte. Arrestforvareren har i øvrigt telefonisk oplyst at der ikke er problemer med udenlandske indsatte der ønsker undervisning. (Jeg går ud fra at det skal forstås sådan at der ikke er problemer med at imødekomme ønsker fra udenlandske indsatte om undervisning).

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

...

Ad punkt 8. Rapportgennemgang

Direktoratet har afslutningsvis anført følgende:

"Vedrørende kvaliteten af sagsbehandlingen/rapportmaterialet

Ombudsmandens gennemgang af rapporterne viser, at der er behov for en generel forbedring af sagsbehandlingen/ rapportmaterialet.

Dette gælder især på områderne disciplinærstraf og anbringelse i observationscelle og sikringscelle. Særligt kan nævnes sagerne, hvor der er foretaget konfiskation hos varetægtsarrestanter uden konfiskationserklæring, to sager med anbringelse i sikringscelle i mere end 24 timer uden indberetning til direktoratet og den omstændighed, at der i ingen af sagerne om sikringscelleanbringelse er angivet begrundelse for fikseringen.

Direktoratet har på denne baggrund bedt arresthuset oplyse, på hvilken måde arresthuset vil sikre den tiltrængte forbedring af sagsbehandlingen/rapportmaterialet."

Jeg har noteret mig det anførte og beder om underretning om arresthusets svar til direktoratet i den anledning.

...

9. Opfølgning

Jeg afventer svar/underretning på nærmere angivne forhold, jf. de enkelte punkter ovenfor.

10. Underretning

Denne rapport sendes til arresthuset, Politimesteren i Aalborg, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset."

NOTER: (*) FOB 1974, s. 275, FOB 1975, s. 51, FOB 1976, s. 28, FOB 1979, s. 22 og FOB 1980, s. 28